

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Katowicach

LKA.410.011.02.2016
P/16/076

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli P/16/076 – Wykorzystanie monitoringu wizyjnego w szkołach i jego wpływ na bezpieczeństwo uczniów¹.

Jednostka przeprowadzająca kontrolę Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach

Kontroler Beata Olejnik, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKA/19/2016 z dnia 18 kwietnia 2016 r.

[dowód: akta kontroli str. 1]

Jednostka kontrolowana Urząd Miejski w Kłobucku; ul. 11 listopada 6,
42-100 Kłobuck

Kierownik jednostki kontrolowanej Jerzy Wiesław Zakrzewski, Burmistrz Kłobucka^{2,3}.

[dowód: akta kontroli str. 2-3]

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

W kontrolowanym okresie Urząd posiadał bieżące rozpoznanie stanu bezpieczeństwa w nadzorowanych szkołach oparte na ustnych relacjach pracowników szkoły, Policji oraz protokołach stanu bezpieczeństwa szkół. Nie korzystano jednak z możliwości przeprowadzania badań kontrolnych w omawianym zakresie. NIK zauważa, że wprowadzenie systemów monitoringu wizyjnego do szkół, dla których organem prowadzącym jest gmina, poza jednym przypadkiem, było inicjatywą Rad Rodziców, do której organ prowadzący się przychylił, dofinansowując jego budowę w trzech na pięć przypadków.

Zdaniem NIK, organ prowadzący dołożył starań, identyfikując i przeciwdziałając zjawiskom demoralizacji i przestępczości wykorzystując do tego mniej inwazyjne i ograniczające swobody obywatelskie środki, kładąc nacisk na edukację, współpracę z instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa oraz dofinansowując działania na rzecz młodzieży zagrożonej demoralizacją organizowane poza placówkami. Wraz z działaniami podejmowanymi przez szkoły pozwoliły one uzyskać wysoki stopień bezpieczeństwa w prowadzonych szkołach.

¹ Kontrolą objęto lata 2007 – 2015 oraz sprawy mające miejsce w okresie wcześniejszym niż 2007 r. w przypadku, jeśli miały one bezpośredni wpływ na działalność w okresie w okresie objętym kontrolą.

² Wybrany na stanowisko w wyborach, które odbyły się w dniu 30 listopada 2014 r. w dalszej części *Obecny burmistrz*.

³ W latach 2010-2014 burmistrzem Kłobucka był Krzysztof Nowak, w dalszej części *Ówczesny burmistrz*.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Działania na rzecz rozpoznania, zapewnienia i poprawy bezpieczeństwa uczniów na terenie prowadzonych szkół.

1.1. Działania na rzecz rozpoznania stanu bezpieczeństwa w prowadzonych szkołach.

Opis stanu faktycznego

Nadzór i koordynację działań szkół podstawowych i gimnazjów na terenie Kłobucka sprawował burmistrz przy pomocy Zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego Oświaty Samorządowej⁴. Do zadań ZEAOS-u należała obsługa finansowa i administracyjna w zakresie zadań oświatowych należących do kompetencji gminy oraz nadzór nad działalnością szkół i przedszkoli.

W okresie kontrolowanym burmistrzowi podlegało 11 placówek oświatowych: dwie Szkoły Podstawowe⁵, dwa Zespoły Szkół⁶, dwa Zespoły Szkolno-Przedszkolne⁷, Gimnazjum⁸ oraz cztery Przedszkola⁹. Łącznie burmistrz był organem prowadzącym dla sześciu szkół podstawowych i pięciu gimnazjów. Monitoring wizyjny posiadało 5 z 11 placówek (45,5%). Monitoring w ww. pięciu placówkach wybudowano i uruchomiono w latach 2007 – 2014.

[dowód: akta kontroli str.24, 68-72; 125-129]

1. Organ prowadzący otrzymywał, sporządzone zgodnie z art. 10 ust. 1 Ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji¹⁰, informacje o stanie bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie Kłobucka, zawierające również informacje o przestępczości nieletnich na terenie gminy oraz działaniach prewencyjnych podejmowanych przez Policję w Kłobucku na rzecz poprawy bezpieczeństwa dzieci i młodzieży. Do tych ostatnich należały głównie działania nakierowane na bezpieczeństwo dzieci i młodzieży w ruchu drogowym, organizowanie spotkań z młodzieżą na temat zagrożeń, jakie niesie zażywanie narkotyków czy cyberprzestępczość.

[dowód: akta kontroli str. 96-116; 719-753]

Organ prowadzący otrzymywał również od dyrektorów podległych szkół, protokoły z kontroli stanu bezpieczeństwa w placówkach oświatowych, sporządzone zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach¹¹. Ww. dokumenty nie zawierały opisu i analizy stanu bezpieczeństwa wskazujących na konieczność budowy lub rozbudowy monitoringu wizyjnego na terenie placówek oświatowych w celu podniesienia stanu bezpieczeństwa uczniów, a jedynie, jak wyjaśnił Dyrektor ZEAOS'u, zgodnie z treścią rozporządzenia ws. bezpieczeństwa i higieny, uwagi dotyczące stanu technicznego budynków, otoczenia i wyposażenia szkół przed wznowieniem zajęć lekcyjnych.

[dowód: akta kontroli str. 129-130;169-395]

⁴ W dalszej części ZEAOS lub Zespół.

⁵ Szkoła Podstawowa Nr 1 w Kłobucku im. Władysława Sebyły; Szkoła Podstawowa Nr 2 w Kłobucku im. Adama Mickiewicza.

⁶ Zespół Szkół w Libidzy (w skład, którego wchodziły: Oddział Przedszkolny, Szkoła Podstawowa, Gimnazjum); Zespół Szkół w Białej (w skład, którego wchodziły: Oddział Przedszkolny, Szkoła Podstawowa, Gimnazjum).

⁷ Zespół Szkolno-Przedszkolny w Łobodnie im. Marii Konopnickiej (w skład, którego wchodziły: Przedszkole, Szkoła Podstawowa, Gimnazjum), Zespół Szkolno-Przedszkolny w Kamyku im. Józefa Bema (w skład, którego wchodziły: Przedszkole, Szkoła Podstawowa, Gimnazjum).

⁸ 7) Gimnazjum w Kłobucku im. Jana Pawła II.

⁹ Przedszkola Gminne Nr 1, 2, 4 i 5 w Kłobucku.

¹⁰ Dz. U. z 2015 r. poz. 355 ze zm.

¹¹ Dz. U. z 2003 r. nr 6, poz. 69 ze zm. w dalszej części rozporządzenie ws. bezpieczeństwa i higieny.

Jak wyjaśnił ówczesny Burmistrz, o stanie bezpieczeństwa w Szkołach również na bieżąco był informowany przez pracownika Komendy Powiatowej Policji podobnie jak dyrektorzy, ale w okresie pełnienia przez niego funkcji burmistrza nie występowały nagminnie zjawiska demoralizacji czy przestępczości wśród młodzieży. Stąd nie przeprowadzono analiz stanu bezpieczeństwa, które wskazywałyby na konieczność ich przeciwdziałaniu poprzez budowę monitoringów wizyjnych.

[dowód: akta kontroli str. 669]

Organ prowadzący posiadał pozyskane drogą badania ankietowego i zidentyfikowane rodzaje zagrożeń występujących w Szkołach, których wyniki zamieszczono w dwóch przyjętych, w okresie objętym kontrolą, wieloletnich programach pn. „Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kłobuck”¹². Należały do nich przede wszystkim: konflikty z kolegami, agresja i palenie papierosów.

Z zapisów obu przyjętych programów wynikało, że głównymi kierunkami działań na rzecz poprawy stanu bezpieczeństwa dzieci i młodzieży miało być zapewnienie im alternatywnych form spędzania wolnego czasu poprzez zwiększenie dostępu do zajęć pozalekcyjnych, świetlic środowiskowych, socjoterapeutycznych, klubów młodzieżowych, poprawa dostępu do specjalistów takich jak psycholog czy logopeda czy instytucji kulturalnych. Żaden z ww. programów nie wskazywał na konieczność budowy systemów monitoringu wizyjnego, jako środka mającego bezpośrednio wpływać na poprawę bezpieczeństwa na terenie szkół i placówek, stąd też nie określono mierników jego funkcjonowania i częstotliwości jego kontroli. Założenia Strategii realizowano, dofinansowując: prowadzenie działalności profilaktyczno-edukacyjnej dla dzieci i młodzieży szkolnej, szkolne programy profilaktyczne, inicjatywy podejmowane w imieniu gminy przez jej jednostki organizacyjne¹³, oraz przez stowarzyszenia z obszaru Kłobucka działające na rzecz dzieci, młodzieży, nauczycieli oraz środowisk zagrożonych demoralizacją.

[dowód: akta kontroli str. 670-683; 846-923]

2.,3 W latach 2007 – 2015, jak wyjaśnił Dyrektor ZEAOS, w ramach obowiązków nadzorczych nie przeprowadzono kontroli na terenie podległych placówek pod kątem wykorzystania monitoringu wizyjnego do poprawy stanu bezpieczeństwa uczniów. W jednym przypadku, Dyrektor Szkoły¹⁴, przed rozpoczęciem budowy systemu monitoringu wizyjnego ze środków rządowego programu „Monitoring wizyjny” dokonał rozpoznania i analizy zagrożeń wskazując na konieczność jego budowy ze względów zapewnienia bezpieczeństwa uczniom¹⁵, a do wniosku o przyznanie środków na budowę szkolnego monitoringu wizyjnego załączył opinię Policji i opinię Rady Rodziców na temat ogólnych warunków bezpieczeństwa w szkole jak i jej otoczeniu. W pozostałych czterech przypadkach podstawą podjęcia decyzji o ich budowie były, jak wyjaśnił Dyrektor ZEAOS-u, ustne wnioski Rad Rodziców kierowane do Dyrektorów Szkół, w których głównym celem budowy systemów była ochrona obiektów przed dewastacją oraz ochrona uczniów przed

¹² Programy opracowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłobucku kolejno na lata 2006-2013 i 2014 – 2020 i przyjęte Uchwałami Rady Miejskiej w Kłobucku odpowiednio nr 372/XXXIV/06 z dnia 14 lutego 2006 r. i 442/XLV/2014 z dnia 12 sierpnia 2014 r.

¹³ W 2008 r., utworzono w Kłobucku Punkt Konsultacyjny ds. Narkomanii przy Kłobuckim Stowarzyszeniu Rodzin Abstynenckich.

¹⁴ Dotyczy działań podjętych w 2008 r. przez Dyrektora Szkoły Podstawowej nr 1 im. Władysława Sebyły w Kłobucku.

¹⁵ Do placówki uczęszczają dzieci z różnorodnych środowisk, z rozpoznanymi dysfunkcjami zarówno w sferze intelektualnej jak i emocjonalnej, a znaczna grupa uczniów pochodzi z Domu Dziecka, z rodzin patologicznych z utrwalonymi zaburzeniami w zachowaniu jak i upośledzonych w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym lub pod opieką kuratorów sądowych.

wstępem osób nieupoważnionych na tereny Szkół. Jak wyjaśnił ówczesny burmistrz w każdym przypadku, kiedy tylko dyrektor szkoły wyrażał chęć budowy systemu monitoringu w szkole, wyrażał on na to zgodę, gdyż to oni, zdaniem byłego burmistrza wiedzieli, co w Szkole jest niezbędne, aby zminimalizować niekorzystne zjawiska.

[dowód: akta kontroli str. 125-136; 669]

1.2. Działania na rzecz zapewnienia i poprawy bezpieczeństwa w prowadzonych szkołach

Opis stanu faktycznego

1. W okresie kontrolowanym, Gmina:

- nie stworzyła indywidualnych programów poprawy bezpieczeństwa dla konkretnej Szkoły lub Szkół.
- nie opracowała jednolitych i wspólnych standardów bezpieczeństwa i współdziałania Policji, szkół, rodziców zmierzających do wyeliminowania lub ograniczenia zagrożeń występujących w Szkołach.
- nie podejmowała działań w zakresie opracowania wspólnych dla wszystkich Szkół, algorytmów postępowania dla rodziców i nauczycieli w przypadku ujawnienia ucznia będącego ofiarą przestępstwa lub ucznia – sprawcy czynu zabronionego.
- nie wprowadziła mechanizmów współpracy pomiędzy nauczycielami-rodzicami i uczniami a Policją w zakresie bezpieczeństwa w Szkołach.

Gdyż, jak wyjaśnił obecny Burmistrz, każda ze Szkół opracowuje własny program i określa własne standardy bezpieczeństwa oraz samodzielnie podejmuje działania dotyczące określonych sytuacji.

[dowód: akta kontroli str. 398]

2. Gmina podejmowała szeroką współpracę z instytucjami państwowymi i organizacjami pozarządowymi w zakresie podnoszenia bezpieczeństwa i przeciwdziałania zjawiskom patologii i marginalizacji skierowanej do środowisk lokalnych (w tym rodziców, dzieci i młodzieży szkolnej oraz nauczycieli i pedagogów szkolnych) polegającą na współorganizacji spotkań i realizacji programów w ramach gminnego programu profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.

[dowód: akta kontroli str. 754-845+wykonanie programów]

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki na rzecz rozpoznania, zapewnienia i poprawy bezpieczeństwa uczniów na terenie prowadzonych szkół. Posiadając zdefiniowane najczęściej występujące problemy uczniów w środowisku szkolnym oraz posiadając przekazywane przez Dyrektorów informacje na temat stanu bezpieczeństwa w szkołach jak i informacje o przestępczości nieletnich na terenie gminy podejmowała samodzielnie jak i przy współpracy z organizacjami rządowymi i pozarządowymi działania o charakterze prewencyjnym na rzecz ograniczania zjawisk patologicznych wśród młodzieży przy wykorzystaniu metod mniej ingerujących i ograniczających swobody obywatelskie niż monitoring wizyjny.

2. Ewaluacja funkcjonowania systemów monitoringu wizyjnego w prowadzonych szkołach.

Opis stanu faktycznego

1. Z 11 placówek oświatowych, (sześciu szkół podstawowych i pięciu gimnazjów) dla których burmistrz był organem prowadzącym, pięć posiadało system monitoringu wizyjnego: Szkoła Podstawowa Nr 1 w Kłobucku im. Władysława Sebyły, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Łobodnie im. Marii Konopnickiej, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Kamyku im. Józefa Bema, Zespół Szkół w Białej oraz Gimnazjum im. Jana Pawła II w Kłobucku.

[dowód: akta kontroli str. 68-72; 125-126]

2. Na budowę, modernizację i funkcjonowanie systemu monitoringu wizyjnego wyżej wymienionych. pięciu placówek wydano w latach 2007 – 2015 łącznie 69.029,14 zł¹⁶, zł, w tym, ze środków gminy - 16.506,90 zł, co stanowiło 23,9% kosztów budowy monitoringu. Pozostałe 52.522,24 zł, placówki pozyskały z funduszy Rady Rodziców oraz od sponsorów. W ww. pięciu szkołach zamontowanych było ogółem 47 kamer, z czego: 15 w Gimnazjum im Jana Pawła II w Kłobucku (356 uczniów¹⁷), osiem w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Łobodnie im. Marii Konopnickiej (216 uczniów), osiem w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Białej (147 uczniów), cztery w Szkole Podstawowej Nr 1 w Kłobucku im. Władysława Sebyły (361 uczniów) i 12 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Kamyku im. Józefa Bema (241 uczniów).

[dowód: akta kontroli str. 127-129; 145-146]

4. W ramach sprawowania nadzoru nad szkołami w zakresie spraw administracyjnych, jak wyjaśnił obecny Burmistrz, Dyrektor ZEAOS monitoruje prawidłowość zapewnienia bezpieczeństwa w tym również funkcjonowanie szkolnych systemów monitoringu, spotykając się oraz przeprowadzając rozmowy telefoniczne z dyrektorami szkół. W przypadku powzięcia informacji o zaistniałych zdarzeniach na bieżąco przeprowadzana jest ich analiza i wyciągane są wnioski w celu uniknięcia podobnych zdarzeń w przyszłości, jednak, jak wyjaśnił Burmistrz, z ww. spotkań oraz rozmów telefonicznych nie sporządza się protokołów.

[dowód: akta kontroli str. 667]

Ówczesny Burmistrz wyjaśnił, że budowa systemów monitoringu wizyjnego była trendem ogólnopolskim, a inicjatywa w tym zakresie leżała po stronie Dyrektorów szkół. Mając do nich zaufanie, każdorazowo się do ich próśb przychylił, gdyż to dyrektorzy jego zdaniem wiedzieli, jakie działania są szkole potrzebne, aby zminimalizować występowanie zjawisk niekorzystnych wśród młodzieży. Wyjaśnił również, że nie odnotowano zgłoszeń, że montaż monitoringu narusza czyjeś dobra osobiste, a za ostateczny odbiór i nadzór nad jego funkcjonowaniem odpowiadał dyrektor szkoły i to do jego obowiązków należało dopilnowanie, aby kamery monitoringu zamontować w sposób nienaruszający dóbr osób nim objętych.

[dowód: akta kontroli str. 669]

¹⁶ w 2008 r. – 8.500,00 zł, w 2009 r. – 27.877,00 zł, w 2010 r. – 5.160,64 zł, w 2012 r. – 16.224,00 zł, w 2014 r. – 8.500,00 zł i w 2015r. 2.767,50 zł.

¹⁷ W nawiasach podano średnią liczbę uczniów uczęszczających do placówki w latach 2007 – 2015.

5. W latach 2007 – 2015, organ prowadzący nie otrzymywał od rodziców bądź opiekunów prawnych dzieci i młodzieży uczącej się w szkołach wyposażonych w monitoring wizyjny skarg dotyczących poziomu bezpieczeństwa.

[dowód: akta kontroli str. 398]

6. Z danych Policji w Kłobucku wynika, że w latach 2012 – 2015 odnotowała ona łącznie 18 czynów kwalifikowanych, jako przestępstwa popełnione na terenie Szkół, z czego jeden w 2012 r., dziesięć w 2014 r. i siedem w 2015 r. Dotyczyły one: wywołania uszczerbku na zdrowiu – siedem przypadków¹⁸, udziału w bójce lub pobiciu – cztery przypadki¹⁹, kradzieży cudzej rzeczy – dwa przypadki²⁰ oraz dwa przypadki przestępstw przeciwko funkcjonariuszowi publicznemu²¹. W dwóch²² z pięciu placówek, w których działał system monitoringu wizyjnego Policja nie odnotowała w ww. okresie żadnych zdarzeń.

W tym samym okresie Policja kłobucka ujawniła na terenie całej gminy: w 2012 r. – łącznie 125 czynów karalnych popełnionych przez 48 nieletnich; w 2013 r. – łącznie 91 czynów karalnych popełnionych przez 52 nieletnich; w 2014 r. łącznie 33 czyny karalne popełnione przez 27 nieletnich i w 2015 r. 53 czyny karalne popełnione przez 58 nieletnich.

O każdym wypadku osób pozostających pod opieką szkoły, jak wyjaśnił obecny Burmistrz, Dyrektor ZEAOS był powiadamiany i otrzymywał telefonicznie oraz w formie notatek służbowych informacje z podległych jednostek oświatowych

[dowód: akta kontroli str. 114; 120-121; 420; 723; 729; 737]

7. W latach 2007-2015 Śląski Kurator Oświaty²³ w ramach sprawowania nadzoru nad szkołami podstawowymi i gimnazjami prowadzonymi przez gminę Kłobuck przeprowadził osiem kontroli zgodnie z „Planem nadzoru Pedagogicznego”, w tym jeden, w 2011 r. w Szkole Podstawowej Nr 1 im. W. Sebyły w Kłobucku, dotyczący prawidłowości realizacji Rządowego programu pn. „Monitoring wizyjny w szkołach i placówkach”²⁴.

[dowód: akta kontroli str. 140-144]

¹⁸ Zespół Szkolno-Przedszkolny w Kamyku im. J. Bema ul. Szkolna 5 – jeden przypadek w 2012 r.; Zespół Szkół w Libidzy ul. Olszyńskiego 2 – jeden przypadek w 2015 r.; Zespół Szkół w Białej ul. Częstochowska 73 – jeden przypadek w 2014 r.; Gimnazjum im. Jana Pawła II w Kłobucku – cztery przypadki – po dwa w 2014 r. i 2015 r.

¹⁹ Szkoła Podstawowa nr 2 w Kłobucku – jeden przypadek w 2015 r.; Gimnazjum im. Jana Pawła II w Kłobucku – trzy przypadki w 2014 r.

²⁰ Gimnazjum im. Jana Pawła II w Kłobucku – dwa przypadki w 2014 r.

²¹ Gimnazjum im. Jana Pawła II w Kłobucku – dwa przypadki w 2015 r.

²² Dotyczy: Szkoły Podstawowej nr 1 im. W. Sebyły w Kłobucku (placówka wyposażona w cztery kamery monitoringu wizyjnego) oraz Zespołu Szkolno-Przedszkolnego im. M. Konopnickiej w Łobodnie (placówka wyposażona w 8 kamer monitoringu wizyjnego).

²³ W dalszej części *Kurator Oświaty*.

²⁴ W wyniku kontroli, stwierdzono, że: ze środków otrzymanej dotacji zakupiono i zamontowano zestaw do monitoringu. Kamery zainstalowano: przy wejściu do budynku szkoły, w przedsionku, na boisku szkolnym i parkingu. Nośnik obrazu jest opisywany i zabezpieczony przed utratą, zniszczeniem lub uszkodzeniem. Budynek szkoły został oznaczony tabliczkami informacyjnymi, a Dyrektor zgłosił funkcjonowanie systemu do najbliższej Komendy Policji. W statucie umieszczono zapisy o objęciu budynku i terenu szkoły nadzorem kamer, a Dyrektor określił w programie wychowawczym zasady dotyczące funkcjonowania w szkole monitoringu wizyjnego, w porozumieniu z radą pedagogiczną, radą rodziców i samorządem uczniowskim. Społeczność szkolna została powiadomiona o możliwości wykorzystania obrazu do wyjaśnienia problemów opiekuńczo-wychowawczych, a monitoring umożliwił szybką reakcję i podjęcie przez pracowników odpowiednich działań zapobiegawczych. W toku czynności kontrolnych, pracownicy Kuratora Oświaty ustalili również, że Dyrektorowi Szkoły trudno było określić czy monitoring przyczynił się do poprawienia bezpieczeństwa osób przebywających na terenie szkoły i ograniczył dostęp do szkoły osób nieuprawnionych. Obraz z monitoringu nie przyczynił się do wyjaśnienia problemów opiekuńczo-wychowawczych, gdyż od czasu jego uruchomienia nie było takiej potrzeby.

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, iż gmina nie dokumentowała wskazanego przez Burmistrza monitorowania prawidłowości zapewnienia bezpieczeństwa w szkołach, w tym również funkcjonowania szkolnych systemów monitoringu, dokonywanych analiz i formułowania wniosków, w celu uniknięcia w przyszłości niepożądanych zdarzeń.

W ocenie NIK praktyka ta wymaga zmiany, bowiem brak dokumentacji w tym zakresie może mieć istotny wpływ na skuteczność realizacji dokonanych uzgodnień, ustaleń kontrolnych oraz możliwość kontroli prawidłowości ich realizacji.

Ponadto należy zauważyć, że gmina posiadała bieżące rozpoznanie stanu bezpieczeństwa w poszczególnych szkołach oparte głównie na ustnych relacjach i sprawozdaniach pracowników szkół oraz Policji o zaistniałych zdarzeniach.

Pomimo, że Gmina odpowiada za działalność szkoły (art. 5 ust 5 ustawy o systemie oświaty), a w szczególności za zapewnienie warunków działania szkoły, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki, nie przeprowadzała kontroli stanu bezpieczeństwa w prowadzonych szkołach. Kontrole takie winny objąć m.in. szkolne systemy bezpieczeństwa, których elementem są szkolne systemy monitoringu wizyjnego w zakresie ich wydajności i skuteczności w realizacji wyznaczonych celów. Kontrole te mogłyby zweryfikować otrzymywane informacje, umożliwiłyby określenie kierunków zapewnienia bezpieczeństwa w szkołach jak również sformułowanie wniosków mających na celu usunięcie nieprawidłowości w ich funkcjonowaniu, co miałyby bezpośredni wpływ na poprawę poziomu bezpieczeństwa w prowadzonych szkołach.

Ocena cząstkowa

Gmina zgodnie z art. 5 ust. 7 ustawy o systemie oświaty właściwie zapewniła warunki działania szkół dla których była organem prowadzącym, w tym bezpieczne warunki nauki, wychowania i opieki, co potwierdziły m.in. informacje od Policji, jak również wyniki kontroli NIK w szkołach prowadzonych przez gminę. Stan ten był osiągnięty pomimo, że sprawowany nadzór nad prowadzonymi szkołami w zakresie bezpieczeństwa był znacznie ograniczony (gmina nie prowadziła czynności kontrolnych w zakresie bezpieczeństwa i wprowadzonych systemów bezpieczeństwa w szkołach).

Oprócz przeznaczenia kwoty 16,5 tys. zł na rzecz budowy i modernizacji systemu w pięciu placówkach, na przestrzeni lat 2007 – 2015, Gmina nie prowadziła kontroli w zakresie prawidłowości jego funkcjonowania i nie dokonywała analiz w zakresie jego wpływu na poprawę bezpieczeństwa w prowadzonych szkołach.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²⁵, wnosi o:

1. Zwiększenie nadzoru nad bezpieczeństwem w prowadzonych szkołach, w tym w zakresie stosowanych systemów bezpieczeństwa i ich skuteczności.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Katowicach.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Katowice, dnia 19 lipca 2016 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach

Nadzorujący kontroler
Miroslaw Sekuła
Doradca techniczny

---

²⁵ Dz. U. z 2015 r., poz. 1096